

softconsulting

Značaj finansijskog modeliranja

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.
Konsultant za poslovni razvoj

Agenda

- **I MODUL (9,00 - 10,30): Osnove finansijskog modeliranja**
  - Uvod i definicija osnovnih pojmova
  - Šta je analiza osjetljivosti?
  - Važnost finansijskog modeliranja
- Pauza za osvježenje (10,30 - 10,45)
- **II MODUL (10,45 - 12,15): Vrste finansijskih modela**
  - Planiranje i budžetiranje
  - Operativni modeli
  - Finansijski modeli za procjenu vrijednosti
- Pauza za ručak (12,15 – 13,00)
- **III MODUL: (13,00 – 14,30): Razumjevanje finansijskog modeliranja**
  - Ključne komponente finansijskog modela
  - Proces finansijskog modeliranja
  - Prednosti i izazovi finansijskog modeliranja
- Pauza za osvježenje (14,30 – 14,45)
- **Praktične vježbe (14,45 – 16,45)**
- **Zaključak (16,45 – 17,00)**

Uvod i definicija osnovnih pojmova

- Finansijsko modeliranje je:
  - numerički prikaz nekih ili svih aspekata poslovanja preduzeća
  - kreiranje odgovarajućih proračunskih tabela sa ciljem integriranog poslovnog planiranja
  - proces kreiranja matematičkog modela ili seta finansijskih instrumenata kako bi se simulirali budući finansijski rezultati ili procijenila vrijednost investicije, projekta ili poslovanja.
- Finansijski model treba biti što je moguće detaljniji, ali istovremeno i što je moguće jednostavniji.
  - Tačnost podataka, kvalitet inputa i relevantnost modela su ključni.
- Finansijski modeli omogućavaju analizu kako bi se razumjeli efekti promenljivih faktora na finansijske rezultate.
  - Pomažu u identifikaciji potencijalnih rizika i prilika.
  - Koriste se za procjenu potencijalnih povrata na investiciju i rizika.

Šta je analiza osjetljivosti?

- Analiza osjetljivosti (engl. Sensitivity analysis) je alat koji se koristi u finansijskom modeliranju i planiranju kako bi se razumjeli efekti promjena u određenim ulaznim faktorima na kranje finansijske rezultate ili druge ključne metrike.
- Osnovna svrha analize osjetljivosti je identifikacija ključnih varijabli ili faktora koji mogu značajno uticati na rezultate finansijskog modela.
- Posebno je korisna pri suočavanju sa neizvjesnim okruženjem i kada je teško predvidjeti tačne vrijednosti ulaznih faktora.
- Pomaže pri boljem razumijevanju kako će se različite buduće situacije odraziti na finansijske rezultate.
- Na osnovu rezultata analize osjetljivosti donosioci odluka mogu bolje razumjeti potencijalne varijacije u finansijskim rezultatima i preduzeti odgovarajuće korake za upravljanje rizicima ili iskorištavanje prilika.

Važnost finansijskog modeliranja

- Finansijsko modeliranje omogućava donošenje kvalitetnijih odluka na osnovu analize podataka i projekcija.
- Kreiranje finansijskih modela pomaže u planiranju budžeta, te efikasnijem upravljanju finansijama i postizanju postavljenih ciljeva.
- Finansijsko modeliranje se koristi za procjenu vrijednosti preduzeća, projekata ili investicija, što je presudno u procesima kao što su prodaja, akvizicija i investiranje.
- Pomoću finansijskog modeliranja mogu se identifikovati najefikasniji načini upotrebe kapitala, što doprinosi boljoj alokaciji resursa.
- Finansijsko modeliranje pomaže u praćenju i upravljanju likvidnošću preduzeća, što je od suštinskog značaja za dugoročnu održivost.
- Finansijski modeli se koriste i za praćenje stvarnih u odnosu na planirane rezultate, čime se olakšava identifikacija odstupanja i donošenje korektivnih mjera.

Planiranje i budžetiranje

- Modeli za planiranje i budžetiranje koriste se za predviđanje budućih prihoda i troškova, definisanje ciljeva i razvoj budžeta.
- Planiranje i budžetiranje su ključni alati za postizanje finansijske stabilnosti i efikasnosti poslovanja preduzeća.
  - Od suštinskog su značaja za upravljanje finansijama i postizanje poslovnih ciljeva.
- Proces budžetiranja obično uključuje prikupljanje podataka o planiranim aktivnostima i troškovima za određeni period, a zatim i kreiranje budžeta na osnovu tih podataka.
- Modeli za planiranje i budžetiranje omogućavaju da se u preduzeću prate stvarni rezultati u odnosu na budžet i pravovremeno preduzmu korektivne mjere (ako je to potrebno).
- Budžetiranje pomaže pri identifikovanju potencijalnih finansijskih rizika i razmatranju načina njihovog savladavanja.

Operativni modeli

- Operativni modeli su finansijski modeli koji se koriste za analizu i optimizaciju dnevnih operacija u preduzeću.
- Fokusiraju se na operativne faktore kao što su:
  - proizvodnja
  - prodaja
  - nabavka
  - upravljanje zalihama i sl.
- Glavni cilj operativnih modela je poboljšanje efikasnosti i produktivnosti u preduzeću, smanjenje troškova i povećanje profita.
  - Pomažu da se u preduzeću identifikuju i uklone prepreke, kao i suvišni koraci u pojedinim operacijama.
  - Često se koriste i za procjenu potrebnih kapaciteta kako bi se zadovoljile rastuće potrebe za proizvodima ili uslugama.
  - Ključni su za održavanje konkurentске prednosti preduzeća.

Finansijski modeli za procjenu vrijednosti

- Finansijski modeli za procjenu vrijednosti koriste se za određivanje trenutne i buduće vrijednosti preduzeća, projekta ili investicije.
- Ključni ulazni faktori za ove modele uključuju finansijske izvještaje, projekcije budućih gotovinskih tokova i odgovarajuće diskontne stope.
- **Scenario analiza:** Uključuje kreiranje različitih scenarija sa različitim pretpostavkama kako bi se procijenila vrijednost pod različitim uslovima. Ova metoda pomaže u razumijevanju rizika i prilika.
- **Metoda uporedive tržišne analize:** Koristi se za procjenu vrijednosti na osnovu cijena sličnih preduzeća ili sličnih transakcija na tržištu. Analiziraju se ključni finansijski pokazatelji i parametri kako bi se utvrdila relativna vrijednost.
- **Neto vrijednost imovine (Net Asset Value, NAV):** Koristi se za procjenu vrijednosti na osnovu neto imovine preduzeća, što uključuje vrijednost aktive umanjeno za dugovanja preduzeća.

Ključne komponente finansijskog modela

- Ključne komponente finansijskog modela su osnovni elementi koji se analiziraju i projektuju kako bi se razumjele i predviđale finansijske performanse preduzeća, projekta ili investicije.
- Ključne komponente finansijskog modela su:
  - projekcija prihoda u budućnosti
  - analiza i projekcija troškova
  - kapitalne investicije
  - bilans stanja
  - novčani (gotovinski) tokovi
  - izvještaj o dobiti i gubitku
  - analiza poreza
  - diskontna stopa
  - analiza osetljivosti.

Proces finansijskog modeliranja

- **Definisati ciljeve:** Ciljevi će odrediti vrstu i obim finansijskog modela.
- **Identifikacija relevantnih promjenljivih:** Potrebno je utvrditi sve relevantne finansijske faktore koji će biti uključeni u model.
- **Izbor alata i softvera:** Često se koristi MS Excel, ali za složenije modele mogu biti potrebni i specijalizirani softveri.
- **Sakupljanje podataka:** Prikupiti sve relevantne podatke koji će biti korišteni kao ulazni faktori u modelu.
- **Razvoj matematičkog modela:** Kreirati matematički model koji će koristiti prikupljene podatke i pretpostavke.
- **Validacija i testiranje:** Testirati model sa stvarnim podacima.
- **Analiza rezultata:** Utvrditi kako promjene u ulaznim faktorima utiču na rezultate.
- **Priprema izvještaja:** Prezentirati rezultate i zaključake iz modela.
- **Kontinuirano ažuriranje:** Finansijski modeli nisu statički i treba ih ažurirati.

Prednosti i izazovi finansijskog modeliranja

- **Prednosti finansijskog modeliranja:**

- Mogućnost boljeg donošenja odluka i postizanja poslovnih ciljeva.
- Efikasnost u planiranju, alokaciji resursa i budžetiranju.
- Mogućnost analize rizika i prilika u različitim scenarijima.
- Procjena vrijednosti preduzeća, projekata i investicija.
- Upravljanje resursima i operativnim aktivnostima.

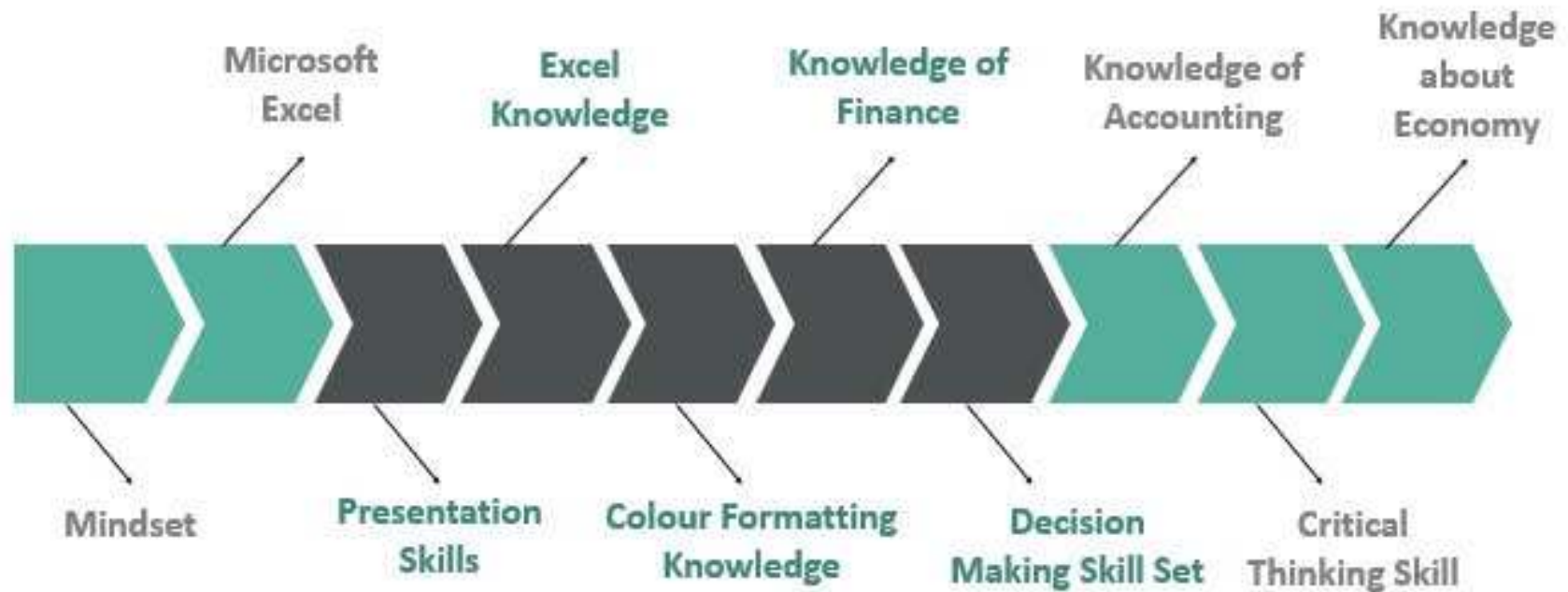
- **Izazovi u finansijskom modeliranju:**

- Zavisnost od tačnosti podataka kao ulaznih faktora.
- Kompleksnost modela i potreba za njihovim razumijevanjem.
- Potreba za tačnim pretpostavkama o budućim događajima.
- Vrijeme i resursi potrebni za razvoj i održavanje modela.
- Promjenljivi tržišni uslovi.
- Mogućnost pristrasnosti u izboru pretpostavki ili metodologije.
- Izazovi u komunikaciji rezultata (za osobe koje nisu finansijski stručnjaci).

Zaključak

Financial Modeling Tools

Hvala na ukazanom povjerenju !

► Kontakt:

- lejla.softic@savjetnik.ba
- www.savjetnik.ba